

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL ISTORIE

C.S. Nicolăescu-Plopșor și formarea școlii arheologice de cercetare a perioadei paleoliticului din România

- REZUMAT -

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Conf. univ. dr. Marian COSAC**

**DOCTORAND ,
Ionel GEAMBAȘU**

**TÂRGOVIȘTE
2023**

Cuvinte-cheie: *C.S Nicolăescu-Plopșor, paleolitic, arhive, Baia de Fier-Peștera Muierilor, Bordul Mare - Ohaba Ponor, Nandru, șantier-școală, corespondență, muzee, Institutul de Arheologie*

Tema de cercetare se încadrează în ceea ce putem numi istoria carierelor academice și a formatorilor de școală arheologică, prin argumentarea documentată a contribuției unui arheolog în formarea unei școli de cercetare, cu metode riguroase și discipoli recunoscuți în breasla profesiei arheologice din România. C.S. Nicolăescu-Plopșor se înscrie în rândul personalităților care au înțeles că ideile, metodele și descoperirile sale trebuie transmise generațiilor tinere pentru a fi însușite și a prinde rădăcini printre pasionații trecutului istoric. Constituirea unui nucleu de cercetare a perioadei paleoliticului din țara noastră s-a dovedit o idee cu rezultate surprinzătoare, mult peste așteptări. Dacă până în 1950 se cunoșteau puține stațiuni paleolitice, din Transilvania mai ales, în a doua jumătate a secolului trecut descoperirile paleolitice din peșteri, adăposturi sau aer liber, terasă, s-au realizat pe întreg cuprinsul teritoriului țării.

Despre Constantin (C.S.) Nicolăescu-Plopșor nu se poate realiza o descriere complexă care să evidențiază multiplele dimensiuni ale vieții și activității sale, iar prin tema noastră suntem la începutul unui astfel de demers deoarece multitudinea preocupărilor sale, atât de numeroase, încât este practic imposibil, din punctul de vedere al orizontului larg sub care se înscriu, să fie cuprinse într-o singură lucrare. Personalitatea sa complexă s-a manifestat în mod clar prin faptul că traversa granițele diferitelor domenii ce intrau în preocupările sale, fie ele politice, culturale sau științifice. Complexitatea și diversitatea contribuțiilor sale, precum și nuanțele vieții sale, oferă o imagine bogată și complexă a unei perioade semnificative din istoria României.

Moștenirea sa a contribuit semnificativ la dezvoltarea cunoașterii istorice și culturale a României, în special în Oltenia. Chiar într-o perioadă marcată de schimbări dramatice, el și-a păstrat angajamentul față de valorile sale, lăsând o moștenire durabilă în domeniul arheologiei, istoriei și culturii. C.S. Nicolăescu-Plopșor a influențat cu siguranță formarea de specialiști în istorie și arheologie, oferindu-le nu doar cunoștințe teoretice, ci și experiență practică și modelul unui cercetător pasionat și dedicat, aceasta fiind, de fapt, din punctul nostru de vedere, cea mai importantă moștenire a sa.

Impactul avut de acesta în dezvoltarea cercetării arheologice, dar și a formării de noi specialiști, poate fi observată prin: activitatea de cercetare și săpături arheologice, mentoratul și

îndrumarea academică, promovarea cercetării și publicațiilor, susținerea instituțională, influența culturală și socială.

Pentru redactarea lucrării am utilizat cu precădere cercetarea multiarhivistică, folosind surse de la Arhivele Naționale ale României Serviciul Județean Dolj, Arhivele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și Arhivele Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan”. Analiza critică a documentelor de arhivă este esențială pentru lucrarea de față, deoarece, pentru prima dată, ne conturăm o imagine limpede asupra influenței pe care C.S. Nicolăescu-Plopșor a avut-o nu doar în știința românească, ci în întreaga societate românească în perioada 1950-1968. Fiind prima cercetare asupra formatorului de școală C.S. Nicolăescu-Plopșor bazată pe izvoare inedite, vom regăsi trimiteri la documente de arhivă în întreg studiul, la fondul de arhivă „C.S. Nicolăescu-Plopșor”, aflat la Arhivele Naționale, Serviciul Județean Dolj.

În analiza șantierelor școală coordonate de C.S. Nicolăescu-Plopșor (Baia de Fier – Peștera Muierilor, Cercetările complexe Bicaz, Peșterile Curată și Spurcată de la Nandru (com. Peștișu Mic, jud. Hunedoara), Peștera Bordul Mare – Ohaba Ponor), am folosit metoda studiului de caz, punând accentul pe participanții la aceste campanii, pe rapoartele și studiile inedite realizate de aceștia, pe achiziția de cunoștințe a participanților. Informațiile au fost culese din documentele de arhivă, fiind completate cu informațiile din corespondență, întotdeauna comparate cu informațiile publicate deja, tocmai pentru a evita capcana repetării informațiilor edite.

Lucrarea de față este structurată în patru capitole, întregite de introducere, concluzii, anexe și bibliografie, arhitectura lucrării fiind în concordanță cu obiectivele propuse.

În primul capitol, denumit „C.S. Nicolăescu-Plopșor – de la pasiune la profesionalism în cercetarea arheologică”, am oferit o prezentare a multiplelor preocupări ale lui C.S. Nicolăescu-Plopșor, insistând pe cele în care putem spune, fără a exagera, că a fost un formator de specialiști. Principalele aspecte vizate au fost: evoluția profesională, colaborarea cu muzeele, activitatea politică. Totodată, s-a alocat un spațiu important rolului pe care C.S. Nicolăescu-Plopșor l-a avut în evoluția profesională a unor muzeografi și, fără să exagerăm, în apariția și existența unor muzee. De asemenea, analiză critică a corespondenței sale ne indică o caracteristică a activității sale, necunoscută până acum, formarea de specialiști muzeografi: influența sa îi permite să rezolve problemele de angajare ale unor tineri sau transferurile acestor (cazul Valeriu Lazăr).

În cel de-al doilea capitol, am analizat acea parte din activitatea arheologică coordonată de C.S. Nicolăescu-Plopșor numită de noi „șantier-școală”, în cadrul acestor colective a creat și

perfecționat noi specialiști, care mai târziu au primit garanția însușirii meseriei sub coordonarea sa. Dintre numeroasele șantiere coordonate de C.S. Nicolăescu-Plopșor patru sunt deosebit de importante, prin prisma formării de specialiștilor sub coordonarea sa. Analiza critică a documentelor de arhivă și compararea acestora cu rapoartele și articolele publicate în urma săpăturilor arheologice relevă o imensă muncă documentară, o analiză multidisciplinară asupra cercetării arheologice și, cel mai important, o mare încredere acordată tinerilor specialiști. Aceștia primeau conducerea unor puncte de șantier, întocmeau rapoarte de săpături și studii de specialitate, care, după ce primeau girul profesorului, ajungeau să facă parte din studiile științifice finale. Acordarea încrederii conducerii unui punct de săpătură sau a unei peșteri către un tânăr, chiar student fiind, este un tipar al cercetării lui C.S. Nicolăescu-Plopșor și a modului în care înțelegea să creeze școală arheologică. De menționat că în cazul fiecărei cercetări arheologice întreprinse pe parcursul mai multor campanii, C.S. Nicolăescu-Plopșor a urmărit publicarea unor studii în care să fie cuprinsă o analiză multi și interdisciplinară a rezultatelor cercetării.

Capitolul al treilea este dedicat corespondenței și cum putem desprinde din aceasta elementele unei școli arheologice. C.S. Nicolăescu-Plopșor a avut meritul de a accepta în jurul său oameni de pe toate nivelele de cultură și treptele sociale, reușind să comunice la fel de bine cu toată lumea, indiferent de pregătirea științifică sau apartenența etnică. Conversația personală pune accent pe implicarea lui C.S. Nicolăescu-Plopșor în diferite spețe în care i s-a cerut ajutorul, creionând imaginea unui om dornic să ajute ori de câte ori îi este cerut ajutorul. Este importantă pentru cercetarea noastră deoarece multe scrisori sunt fie rugăminți pentru angajare, fie sfaturi în privința parcursului unui tânăr pasionat de istorie, în majoritatea lor arătând implicarea lui C.S. Nicolăescu-Plopșor în formarea tinerilor în domeniul istoriei, fie că este vorba de școlarizare sau de încadrare pe un post. O atenție deosebită am acordat corespondenței cu Ioana, o studentă pasionată de arheologia paleoliticului din Iași, dar total necunoscută astăzi din punct de vedere științific. Din păcate, Ioana a rămas o necunoscută, nu am putut afla mai multe informații și, deși am adus vorba de ea în interviurile realizate, nimeni nu îți aduce aminte de ea. Neputând afla cauzele pentru care nu a devenit un cercetător de top al arheologiei românești, cu toate că semnele existau și promitea să devină, pe baza cunoștințelor sale, putem doar să bănuim că probleme de sănătate amintite în lucrări au dus la dispariția ei din știința românească.

Ultimul capitol, realizat prin cercetare arhivistică și interviuri, abordează rolul Institutului de Arheologie și al Secției paleolitice și parcursul acestei instituții în perioada activității lui C.S.

Nicolăescu-Plopșor, completată de amintirile elevilor și colaboratorilor săi. Este un capitol important în arhitectura temei deoarece este singurul în care o metodă riguroasă de cercetare, analiza critică a izvoarelor istorice, este folosită alături de metoda interviului supusă subiectivității interlocutorilor. Cu toate acestea a fost un adaos valoros la informația istorică prin perspectiva martorilor oculari, completarea sursele scrise și înțelegerea experiențelor individuale și colective.

Unul din motivele determinante în alegerea acestei teme l-a constituit „exotismul” lui C.S. Nicolăescu-Plopșor, nota discordantă pe care acesta o făcea în cadrul unui regim totalitar. Situația politică a influențat în mod decisiv cercetarea arheologică într-un mod pozitiv prin marile șantiere de la Bicaz și Porțile de Fier, lucrări ample precedate de o cercetare arheologică pentru salvarea oricăror mărturii istorice. În același timp, analizând corespondența lui C.S. Nicolăescu-Plopșor putem să ne dăm seama de greutățile pe care le întâmpinau arheologii în desfășurarea profesiei și înțelegem că numai pasiunea pentru profesie a fost cea care i-a făcut să continue. Scrisorile primite de C.S. Nicolăescu-Plopșor arată greutățile cu care se confruntau arheologii din cauza situației politice când libertatea științifică și accesul la resurse au fost adesea restrânse însemnând condiții de muncă foarte grele. Însă, o temă recurentă a scrisorilor primite de C.S. Nicolăescu-Plopșor o constituie accesul redus la publicații și materiale străine și dificultatea de a accesa literatura științifică și materialul bibliografic străin.

Scopul lucrării este acela de a demonstra rolul avut de C.S. Nicolăescu-Plopșor în formarea arheologilor specializați în perioada paleoliticului, oferindu-le nu doar cunoștințe teoretice, ci și experiență practică. Pornind de la această ipoteză am demonstrat că rolul de formator al lui C.S. Nicolăescu-Plopșor nu s-a limitat numai la arheologie, rolul său în activitatea muzeală a fost determinant în evoluția unor tineri absolvenți dar și a existenței unor muzee din țară.

Scrisorile aflate în fondul de arhivă „C.S. Nicolăescu-Plopșor” oferă o perspectivă intrigantă asupra relațiilor și colaborărilor dintre C.S. Nicolăescu-Plopșor și alți profesioniști din domeniul muzeografiei, precum și asupra preocupărilor și eforturilor acestora în privința cercetării și promovării patrimoniului cultural și istoric. Ceea ce putem observa din această corespondență este angajamentul lui C.S. Nicolăescu-Plopșor față de activitățile muzeelor și interesul său în dezvoltarea acestor instituții. Dacă detaliem implicarea lui C.S. Nicolăescu-Plopșor în activitățile muzeale, așa cum reiese din corespondența, avem următoarele aspecte:

- Contribuția la activitățile muzeale: Din corespondență, este evident că C.S. Nicolăescu-Plopșor a avut o implicare semnificativă în activitățile muzeelor din regiune. El a fost

consultat și solicitat să ofere sfaturi, expertiză și sprijin în diverse aspecte ale muzeelor, inclusiv în ceea ce privește organizarea, dezvoltarea colecțiilor, cercetarea și promovarea patrimoniului cultural și istoric;

- Sprijin pentru specializare: Corespondența menționează că Plopșor a fost în contact cu muzeografi care își doreau să se specializeze în arheologia paleoliticului, chiar dacă erau încadrați ca muzeografi. El a fost implicat în oferirea de sfaturi și îndrumări acestor profesioniști, arătându-și interesul pentru dezvoltarea lor profesională și pentru cercetarea în domeniul arheologiei;
- Răspuns la solicitări individuale: Un alt aspect important al implicării lui Plopșor în muzee a fost răspunsul său la solicitările individuale. De exemplu, în corespondența cu Doina Ignat, el este consultat și rugat să ofere sfaturi privind mutarea la un alt muzeu și sprijin în legătură cu deciziile de carieră;
- Crearea și gestionarea unui muzeu: Un exemplu semnificativ de implicare a lui Plopșor în muzee este asociat cu crearea și gestionarea unui muzeu la Durău. El a fost responsabil pentru inițiativa de a crea acest muzeu, inclusiv identificarea unui local potrivit și organizarea colecțiilor. De asemenea, el a fost preocupat de aspectele practice, precum inaugurarea muzeului și organizarea expoziției;
- Cercetarea și dezvoltarea colecțiilor: Din corespondență, putem observa că Plopșor era interesat nu doar de organizarea muzeelor, ci și de cercetarea și dezvoltarea colecțiilor. El a fost implicat în identificarea de obiecte și materiale relevante pentru patrimoniul cultural și istoric;
- Colaborarea și consultarea: Implicarea lui Plopșor în muzee nu a fost doar un efort individual, ci a implicat și colaborarea și consultarea cu alți profesioniști din domeniul muzeografiei. El a fost contactat de colegi și colaboratori pentru sfaturi și opinii în diverse aspecte ale activităților muzeale.

Din corespondența și relațiile menționate, se poate observa că Plopșor a fost respectat și căutat pentru sfaturi și orientări într-o gamă largă de probleme, atât profesionale, cât și personale. Aceasta subliniază autoritatea și încrederea pe care o avea în lumea muzeologică și cum a influențat pozitiv dezvoltarea instituțiilor și a indivizilor din acest domeniu. Este un exemplu elocvent de cum o persoană poate să influențeze nu doar prin activitatea sa de cercetare, ci și prin interacțiunile personale și consilierea oferită celor din jur. C.S. Nicolăescu-Plopșor a lăsat o

amprentă puternică în peisajul cultural și științific al României prin influența sa asupra dezvoltării muzeelor și arheologiei în acea perioadă.

Analizând toate documentele aflate la dispoziția noastră am reușit să identificăm motivele pentru care l-am numit pe C.S. Nicolăescu-Plopșor un „formator de școală arheologică”. Acestea pot fi sintetizate în:

- Activitatea de cercetare și săpături arheologice: Plopșor a desfășurat numeroase săpături arheologice în Oltenia, aducând la lumină descoperiri valoroase și contribuind la dezvoltarea istoriei și culturii regiunii. Prin acest lucru, el nu numai că a adus informații noi în domeniul arheologiei, dar a și oferit studenților și colaboratorilor săi oportunitatea de a învăța și a dobândi experiență practică în timpul acestor săpături.
- Mentoratul și îndrumarea academică: C.S. Nicolăescu-Plopșor a fost implicat în formarea mai multor generații de studenți și tineri cercetători. Prin prelegerile sale, îndrumarea în cercetare și supervizarea proiectelor, el a contribuit la dezvoltarea competențelor academice ale viitorilor specialiști în istorie și arheologie.
- Promovarea cercetării și publicațiilor: Plopșor a fost un adept al valorificării cercetării prin publicații și diseminarea cunoașterii. A contribuit semnificativ la realizarea de lucrări științifice și publicații, oferind astfel o platformă pentru specialiști să își împărtășească rezultatele cercetărilor cu comunitatea academică și publicul interesat.
- Susținerea instituțională: Prin diversele sale roluri în cadrul universității, societăților academice și instituțiilor de cercetare, Plopșor a contribuit la dezvoltarea și consolidarea acestor entități. Acest lucru a creat un mediu propice pentru formarea și dezvoltarea specialiștilor în istorie și arheologie.
- Influența culturală și socială: Prin preocuparea sa pentru promovarea patrimoniului cultural și istoric, Plopșor a avut un impact semnificativ asupra conștiinței publice și a sensibilizat oamenii față de importanța păstrării și înțelegerii trecutului. Acest aspect a contribuit indirect la formarea unei noi generații de specialiști interesați de istorie și arheologie.

Cercetarea arheologică din România deceniilor cinci și șase din secolul trecut a jucat un rol vital în evoluția arheologiei românești și reflectă o etapă de inovație și formare a unei noi generații de arheologi. Este foarte interesant de urmărit cum efortul colectiv și interdisciplinar a avut un impact semnificativ asupra înțelegerii perioadei Paleoliticului și a siturilor arheologice cercetate. Aceasta a arătat nu numai colaborarea strânsă între arheologi, ci și legătura esențială cu

specialiști din domenii precum geografia, geologia, pedologia și altele, pentru a obține o perspectivă complexă asupra contextului în care au evoluat aceste așezări paleolitice.

C.S. Nicolăescu-Plopșor și colectivele conduse de acesta au abordat cercetările cu atenție detaliată, atât în ceea ce privește săpăturile și analizele materialelor, cât și în colaborarea cu cercetători din alte domenii, cum ar fi geomorfologii. Acest tip de colaborare a ajutat la obținerea unor date esențiale pentru interpretarea stratigrafiei, a mediului înconjurător și a contextului temporal al așezărilor paleolitice. De asemenea, implicarea studenților și a cercetătorilor în formare în cadrul săpăturilor și cercetărilor demonstrează preocuparea pentru pregătirea viitoarelor generații de arheologi și cercetători. Acest lucru nu numai că a contribuit la colectarea de informații importante, dar și-a pus amprenta asupra dezvoltării viitoare a disciplinei. Această abordare interdisciplinară, meticuloasă și bine structurată a cercetărilor a oferit fundația pentru studiile și sintezele ulterioare, aducând contribuții semnificative la cunoașterea și înțelegerea perioadei Paleoliticului în România.

Noutatea și originalitatea științifică a acestei lucrări constă în cercetarea pluridisciplinară a dimensiunii personalității lui C.S. Nicolăescu-Plopșor în arheologia românească, rolul său ca formator de școală arheologică. Demersul nostru se încadrează în ceea ce putem denumi istoria carierelor academice și a formatorilor de școală arheologică. Din păcate, abordarea noastră este singulară, cel puțin până în acest moment, în argumentarea documentată a contribuției unui arheolog în formarea unei școli de cercetare, cu metode riguroase și discipoli recunoscuți în breasla profesiei arheologice din România.

Prin corelarea ipotezelor de lucru cu concluziile reieșite în urma studiului, s-a căutat atingerea scopului cercetării, lucrarea reprezentând o premieră în istoriografie, fiind prima care abordează această temă, putând fi folosită și ca bază pentru alte cercetări ulterioare.

MINISTRY OF EDUCATION AND RESEARCH
"VALAHIA" UNIVERSITY OF TARGOVISTE
IOSUD – PHD SCHOOL OF ECONOMIC AND HUMANISTIC SCIENCES
FUNDAMENTAL FIELD: *HUMANISTIC SCIENCES*
DOMAIN *HISTORY*

**C.S. Nicolăescu-Plopșor and the Establishment of the
Archaeological School for Paleolithic Research in
Romania
- SUMMARY -**

**PHD SUPERVISOR,
Conf. univ. dr. Marian COSAC**

**PHD STUDENT,
Ionel GEAMBAȘU**

**TÂRGOVIȘTE
2023**

Keywords: *C.S. Nicolăescu-Plopșor, Paleolithic, archives, Baia de Fier-Peștera Muierilor, Bordul Mare - Ohaba Ponor, Nandru, site-school, correspondence, museums, Institute of Archaeology*

The research topic falls within what we can call the history of academic careers and archaeological school trainers, by documenting the contribution of an archaeologist in the formation of a research school, with rigorous methods and recognized disciples in the archaeological profession in Romania. C.S. Nicolăescu-Plopșor is one of the personalities who understood that his ideas, methods and discoveries must be passed on to younger generations in order to be appropriated and take root among those who are passionate about the historical past. The creation of a research nucleus on the Palaeolithic period in our country proved to be an idea with surprising results, far beyond expectations. If until 1950 few Palaeolithic sites were known, especially in Transylvania, in the second half of the last century Palaeolithic discoveries in caves, shelters or open-air terraces were made throughout the country.

It is not possible to give a complex description of Constantin (C.S.) Nicolăescu-Plopșor that would highlight the multiple dimensions of his life and activity, and with our topic we are at the beginning of such an endeavour because the multitude of his concerns, so numerous that it is practically impossible, from the point of view of the broad horizon under which they fall, to be contained in a single work. His complex personality clearly manifested itself in the fact that he crossed the boundaries of the various fields that came within his concerns, be they political, cultural or scientific. The complexity and diversity of his contributions and the nuances of his life provide a rich and complex picture of a significant period in Romanian history.

His legacy contributed significantly to the development of historical and cultural knowledge of Romania, especially in Oltenia. Even in a period marked by dramatic changes, he remained committed to his values, leaving a lasting legacy in the fields of archaeology, history and culture. C.S. Nicolăescu-Plopșor has certainly influenced the training of specialists in history and archaeology, offering them not only theoretical knowledge but also practical experience and the model of a passionate and dedicated researcher, which is, in our view, his most important legacy.

His impact on the development of archaeological research and the training of new specialists can be seen through: archaeological research and excavation work, academic mentoring and guidance, promotion of research and publications, institutional support, cultural and social influence.

For the writing of the paper I used mainly multiarchival research, using sources from the National Archives of Romania Dolj County Service, the Archives of the National Council for the Study of Security Archives and the Archives of the Institute of Archaeology "Vasile Pârvan". The critical analysis of the archival documents is essential for the present work, because, for the first time, we get a clear picture of the influence that C.S. Nicolăescu-Plopșor had not only in Romanian science, but in the whole Romanian society in the period 1950-1968. As this is the first research on C.S. Nicolăescu-Plopșor based on unpublished sources, we will find references to archival documents throughout the study, to the "C.S. Nicolăescu-Plopșor" archive fund, located at the National Archives, Dolj County Service.

In the analysis of the school sites coordinated by C.S. Nicolăescu-Plopșor (Baia de Fier - Muierilor Cave, Bicăz Complex Researches, Curată and Spurcată Caves at Nandru (com. Peștișu Mic, jud. Hunedoara), Bordul Mare Cave - Ohaba Ponor), we used the case study method, focusing on the participants in these campaigns, on the reports and unpublished studies made by them, on the participants' acquisition of knowledge. The information was gathered from archival documents, supplemented with information from correspondence, always compared with information already published, precisely to avoid the trap of repeating edited information.

This paper is structured in four chapters, completed by an introduction, conclusions, appendices and bibliography, the architecture of the paper being in line with the proposed objectives.

In the first chapter, entitled "C.S. Nicolăescu-Plopșor - from passion to professionalism in archaeological research", we have provided an overview of the many concerns of C.S. Nicolăescu-Plopșor, emphasizing those in which we can say, without exaggeration, that he was a trainer of specialists. The main aspects covered were: professional development, collaboration with museums, political activity. At the same time, an important space was allocated to the role that C.S. Nicolăescu-Plopșor had in the professional development of some museographers and, without exaggeration, in the emergence and existence of museums. Also, a critical analysis of his correspondence indicates a previously unknown characteristic of his activity, the training of specialist museographers: his influence enabled him to solve the problems of employing young people or transferring them (the case of Valeriu Lazăr).

In the second chapter, we analyzed that part of the archaeological activity coordinated by C.S. Nicolăescu-Plopșor called by us "school-sites", within these collectives he created and perfected new specialists, who later received the guarantee of mastering the profession under his

coordination. Of the many sites coordinated by C.S. Nicolăescu-Plopșor, four are particularly important in terms of the training of specialists under his direction. A critical analysis of the archival documents and a comparison with the reports and articles published following the archaeological excavations reveals a huge amount of documentary work, a multidisciplinary analysis of archaeological research and, most importantly, a great trust in young specialists. They were given the leadership of site sites, prepared excavation reports and specialist studies, which, after receiving the professor's approval, became part of the final scientific studies. Giving the trust of the leadership of an excavation point or a cave to a young man, even a student, is a pattern of C.S. Nicolăescu-Plopșor's research and of the way he intended to create an archaeological school. It should be noted that in the case of each archaeological research undertaken during several campaigns, C.S. Nicolăescu-Plopșor aimed to publish studies containing a multi and interdisciplinary analysis of the research results.

The third chapter is devoted to correspondence and how we can derive from it the elements of an archaeological school. C.S. Nicolăescu-Plopșor had the merit of accepting around him people from all levels of culture and social classes, managing to communicate equally well with everyone, regardless of scientific training or ethnicity. The personal conversation focuses on C.S. Nicolăescu-Plopșor's involvement in various cases where he was asked for help, creating the image of a man eager to help whenever he was asked for help. It is important to our research because many letters are either pleas for employment or advice on the path of a young history enthusiast, most of them showing C.S. Nicolăescu-Plopșor's involvement in training young people in the field of history, whether it be schooling or employment. I paid particular attention to the correspondence with Ioana, a student passionate about Palaeolithic archaeology in Iasi, but totally unknown today from a scientific point of view. Unfortunately, Ioana remained an unknown, I could not find out more information and, although I mentioned her in the interviews, nobody remembers her. Not being able to find out the reasons why she did not become a top researcher of Romanian archaeology, although the signs existed and she promised to become, based on her knowledge, we can only suspect that health problems mentioned in her works led to her disappearance from Romanian science.

The last chapter, conducted through archival research and interviews, deals with the role of the Institute of Archaeology and the Palaeolithic Section and the course of this institution during the activity of C.S. Nicolăescu-Plopșor, completed by the memories of his students and

collaborators. It is an important chapter in the architecture of the theme because it is the only one in which a rigorous research method, the critical analysis of historical sources, is used alongside the interview method subject to the subjectivity of the interlocutors. However it was a valuable addition to the historical information through eyewitness perspectives, supplementing written sources and understanding individual and collective experiences.

One of the determining reasons for choosing this theme was the "exoticism" of C.S. Nicolăescu-Plopșor, the discordant note he made in a totalitarian regime. The political situation had a decisive influence on archaeological research in a positive way through the large construction sites at Bicaz and Porțile de Fier, extensive works preceded by archaeological research to save any historical evidence. At the same time, by analysing the correspondence of C.S. Nicolăescu-Plopșor, we can see the difficulties that archaeologists encountered in carrying out their profession and understand that it was only their passion for their profession that made them continue. The letters received by C.S. Nicolăescu-Plopșor show the hardships faced by archaeologists due to the political situation when scientific freedom and access to resources were often restricted meaning very difficult working conditions. However, a recurring theme in the letters received by C.S. Nicolăescu-Plopșor is the reduced access to foreign publications and materials and the difficulty of accessing foreign scientific literature and bibliographic material.

The aim of the paper is to demonstrate the role played by C.S. Nicolăescu-Plopșor in the training of archaeologists specialized in the Paleolithic period, giving them not only theoretical knowledge but also practical experience. Starting from this hypothesis, we have demonstrated that C.S. Nicolăescu-Plopșor's role as a trainer was not limited to archaeology, his role in museum activity was determinant in the development of young graduates but also in the existence of museums in the country.

The letters in the "C.S. Nicolăescu-Plopșor" archive provide an intriguing insight into the relationships and collaborations between C.S. Nicolăescu-Plopșor and other professionals in the field of museography, as well as their concerns and efforts in terms of research and promotion of cultural and historical heritage. What we can observe from this correspondence is C.S. Nicolăescu-Plopșor's commitment to the activities of museums and his interest in the development of these institutions.

If we detail C.S. Nicolăescu-Plopșor's involvement in museum activities, as it appears from the correspondence, we have the following aspects:

- Contribution to museum activities: From the correspondence, it is evident that C.S. Nicolăescu-Plopșor had a significant involvement in the activities of the museums in the region. He was consulted and asked to provide advice, expertise and support in various aspects of museums, including organisation, collection development, research and promotion of cultural and historical heritage;
- Support for specialisation: The correspondence mentions that Plopsor was in contact with museographers who wanted to specialise in Palaeolithic archaeology, even though they were trained as museographers. He was involved in giving advice and guidance to these professionals, showing his interest in their professional development and research in archaeology;
- Responding to individual requests: Another important aspect of Plopsor's involvement with museums has been his response to individual requests. For example, in correspondence with Doina Ignat, he is consulted and asked to offer advice on moving to another museum and support with career decisions;
- Setting up and running a museum: A significant example of Plopsor's involvement with museums is associated with the creation and management of a museum at Durău. He was responsible for the initiative to create this museum, including identifying a suitable location and organising the collections. He was also concerned with the practical aspects, such as opening the museum and organising the exhibition;
- Research and development of the collections: From the correspondence, we can see that Plopșor was interested not only in the organisation of museums, but also in the research and development of collections. He was involved in identifying objects and materials relevant to cultural and historical heritage;
- Collaboration and consultation: Plopsor's involvement in museums was not only an individual effort, but also involved collaboration and consultation with other museum professionals. He was approached by colleagues and collaborators for advice and opinions on various aspects of museum activities.

From the correspondence and relationships mentioned, it can be seen that Plopsor was respected and sought out for advice and guidance on a wide range of issues, both professional and personal. This underlines the authority and trust he had in the museological world and how he positively influenced the development of institutions and individuals in the field. It is an eloquent

example of how one person can make an impact not only through their research work, but also through personal interactions and advice given to those around them. C.S. Nicolăescu-Plopșor left a strong mark on the cultural and scientific landscape of Romania through his influence on the development of museums and archaeology at that time.

By analyzing all the documents at our disposal, we were able to identify the reasons why we called C.S. Nicolăescu-Plopșor an "archaeological school trainer". These can be summarized as:

- Archaeological research and excavations: Plopșor carried out numerous archaeological excavations in Oltenia, bringing to light valuable discoveries and contributing to revealing the history and culture of the region. In doing so, he has not only brought new information to the field of archaeology, but has also given his students and collaborators the opportunity to learn and gain practical experience during these excavations.
- Mentoring and academic guidance: C.S. Nicolăescu-Plopșor has been involved in the training of several generations of students and young researchers. Through his lectures, research mentoring and project supervision, he has contributed to the development of the academic skills of future specialists in history and archaeology.
- Promoting research and publications: Plopșor was a proponent of promoting research through publications and dissemination of knowledge. It has contributed significantly to the production of scientific papers and publications, thus providing a platform for scholars to share their research results with the academic community and the interested public.
- Institutional support: Through its various roles within the university, academic societies and research institutions, Plopsor has contributed to the development and consolidation of these entities. This has created an environment conducive to the training and development of specialists in history and archaeology.
- Cultural and social influence: Through its concern for the promotion of cultural and historical heritage, Plopsor has had a significant impact on public awareness and has sensitised people to the importance of preserving and understanding the past. This has indirectly contributed to the formation of a new generation of specialists interested in history and archaeology.

Archaeological research in Romania in the fifth and sixth decades of the last century played a vital role in the evolution of Romanian archaeology and reflects a stage of innovation and training

of a new generation of archaeologists. It is very interesting to see how the collective and interdisciplinary effort had a significant impact on the understanding of the Paleolithic period and the archaeological sites investigated. This has shown not only the close collaboration between archaeologists, but also the essential link with specialists in fields such as geography, geology, pedology and others, to gain a complex perspective on the context in which these Palaeolithic settlements evolved.

C.S. Nicolăescu-Plopșor and the teams led by him approached the research with detailed attention, both in terms of excavations and material analysis, and in collaboration with researchers from other fields, such as geomorphology. This type of collaboration has helped to provide essential data for interpreting the stratigraphy, environment and temporal context of Palaeolithic settlements. The involvement of students and researchers in training in excavations and research also demonstrates concern for the training of future generations of archaeologists and researchers. This has not only contributed to the collection of important information, but has also had an impact on the future development of the discipline. This interdisciplinary, meticulous and well-structured approach to research has provided the foundation for subsequent studies and syntheses, making significant contributions to the knowledge and understanding of the Palaeolithic period in Romania.

The novelty and scientific originality of this work lies in the multidisciplinary research of the dimension of the personality of C.S. Nicolăescu-Plopșor in Romanian archaeology, his role as a trainer of archaeological school. Our research is part of what we can call the history of academic careers and archaeological school trainers. Unfortunately, our approach is singular, at least up to this moment, in the documented argumentation of the contribution of an archaeologist in the formation of a research school, with rigorous methods and recognized disciples in the Romanian archaeological profession.

By correlating the working hypotheses with the conclusions drawn from the study, the aim of the research has been achieved, and the work represents a first in historiography, being the first to address this theme, and can also be used as a basis for further research.